A RAT THANNAK THAWNGTHA
HERALD *OF HIS* COMING

Hakha Chin **July / August 2025**

"Cung Nung Bik Bawipa cu ṭih awk a si, Amah cu a Liannganmi Siangpahrang Vawlei cung vialte uktu a si."

(Salm 47:2)

Kan Pathian Cu A Lianngan

(Mighty Is Our God)

By Charles H. Spurgeon (1834 – 1892)

"Zohhmanh, Pathian cu a liannganmi a si i ahohmanh zei ah a rel loin a um hna lo. Amah cu ṭhawnnak le fimnak in a Liannganmi a si" (Job 36:5). "Pathian cu a thawng" - cucu, Pathian cu a thawng tuk caah tah khawh lomi le ruah khawh lomi thawnnak cu amah ta a si. "Pathian nih voi khat bia a chim cang, voihnih tiang ka theih cang: cu ṭhawnnak cu Pathian ta a si" (Salm. 62:11). Pathian nih a tuah cangmi vialte nih a thawnnak a langh ter, asinain a rian ngan bik hna chungin zeidah a tuah khawh rih ti hmanh kan tuak kho lo. "Zohhmanh, hi hna hi a lam cheukhat an si: sihmanhsehlaw a kong lam cu zeitluk in dah tlawmte lawng theih a si? Sihmanhsehlaw a thawn nak khuaruahhar cu aho nih dah a hngalh khawh lai?" (Job 26:14).

Nawlngeihnak vialte cu amah sinin a rami a si.

Bawipa caah cun a si kho lomi zeihmanh a um lo. A tanglei thil sining hna in a thawnnak tlawmpal kha cawng. Pakhatnak ah, universe chung i a ummi thawn nak vialte cu a hram thawk ahcun Pathian sinin a rami an si, amah sinin a ra rih, cun a fial ahcun, caan tawite chung ah a dih lai. Amah nih sermi thil kedan kha a cawlcanghter i Amah nawlpeknak in aa mer ti lai lo. Cherub asiloah seraph,vancungmi asiloah minung ah zeibantuk lungthin thilti khawhnak a um zongah, a sersiam khawhnak tha zaang in a chuakmi a si, a zungzal ni ceunak in a chuakmi ceunak a si, cucu a thawnnak kha a kham ahcun a ngol lai. Amah nih a duh ahcun, cuka hmun i a ummi van ngan pipi, atu ah a laifang vawlei pawng ah ning cang tein aa chawk mi hna cu, hrial khawh lomi rawhralnak lei ah buaibai nak nganpi in an zam lai. Thil vialte kha an hmun ah a chiahtu hnuh khawh nak phung lam cu phunglam kha ṭhawnnak a sertu ṭhawn nak kha a lak ahcun a rannak in a rawk lai. Atoms karlak ah peh tlaihnak a um lai lo – a si lo, atoms hna cu anmah tein um lonak ah an i cawh lai i thlan nganpi pakhat, universal void pakhat an chuahtak lai. Hika ah hin thawnnak a ngan tuk caah Nehemiah he kan au, "Nangmah, nangmah lawnglawng hi BAWIPA na si; van, vancung vialte le an ralkapbu vialte, vawlei le a chung i a ummi thil vialte, rili le a chung i a ummi thil vialte he na ser hna i an dihlak in na huhphenh hna; cun vancung ralkapbu kha biak" (Nehemiah:69).

A liannganmi Pathian nih zeizong vialte hi bawmh lo in a tuah khawh ko. Sermi thil zeihmanh bawmhnak a herh lo. A ngaingai ti ahcun,cu bantuk bawmh nak cu a um kho lo, zeicahtiah thilnung dang vialte hna an thawnnak vialte cu Amah lawng lawng in a rami an si. Sermi thil hna nih a thawnnak ah an i tel lo, Amah lawng an langh ter, Amah sinin an cawk mi thawnnak kha an langhter. Cun, sermi fimthiamnak tha zaang vialte nih Amah an doh ahcun a tinhmi vialte kha fawi tein a tlinter khawh. A tu sermi thiltikhawhnak nganpi vialte nih an doh ko nain a thawnnak sangbik ah zeihmanh thleidannak a chuahpi lai lo. Vancung ah a ṭhumi nih cun a nihsawh hna lai. Amah dohnak ah an tahfung a dirhmi thawnnak hna hmanh kha a nawlngeih nak tangah an um. A ral pawl cu a ke chiahnak an si, an thinhunnak chungin a daihnak tinhmi a chuahpi, "Mi nung thinhunnak nih nangmah cu an thang that lai; thinhunnak a tangmi cu na kham lai" (Salm 76:10).

Pathian cu a ba bal lo. Pathian nih a duhmi vialte a tuah dih tikah a thazaang a hman lo ti kha ṭha tein hngalhter. "Na hngal lo maw? Vawlei dongh tiang a sertu Bawipa, zungzal hmunmi Pathian cu a òhawng lo i a tha a ba lo ti kha na thei bal lo maw? A fimnak cu hngalh khawh a si lo" (Isa. 40:28). A zoh zung zal, asinain a hngilh a herh tiangin a ba bal lo. Rian a ttuan zungzal,

asinain thazaang dernak le thazaang dernak ruangah dinh caan lak awkah a din bal lo. Tuah aa tinhmi vialte a tuah dih tikah, hlan bantuk tein riantuan awkah timhcia tein a um. Kan ruahnak ning in, a ṭhawnnak sangbik tiang a kal tikah, a hram thawknak lawng ah a um. Hi hna hi a angki hngawng an si, sihmanhsehlaw a sunpar nak tling cu hmuh khawh a si lo. Ka theihmi tlawmte kong ka chim tikah ka ther, asinain Pathian cu a kau bikmi fimnak nih a ruah khawhmi a biapi bikmi sullam in a thawng, a si, cun minung thinlung chung a lutmi vialte nakin a sang deuh.

Pathian Cu Fimnak in A Thawng

Fimnak ah a thawngmi Cathiang nih "thawnnak le fimnak in a lian ngan mi" a si tiah a kan chimh caah Pathian cu lungthin lei in a lian nganmi a si ti kha kan ruah a hau. "Amah hngalh thiamnak cu kawl khawh a si lo." A sermi, a kilvenmi, asiloah a hrawhmi pumsa ṭhawn nak lawng si loin hngalh thiamnak ṭhawn nak sang deuh zong a ngei, zeicah tiah Amah cu "ruahnak ah khua ruah har a si" (Isa. 28:29). "Kan Bawipa cu a lianngan i a lianngan, a hngalhnak cu donghnak a ngei lo" (Salm. 147:5). Ka sullam langhternak caah biafang hmuh a har, zeicahtiah Pathian cu Thlarau a si, asinain lungthin le fimnak a ngeimi tiah upatnak he chim khawh a si ahcun, cu lei zongah cun taksa vawlei bantuk in zei zong vialte a tuah khotu a si. Hihi a sermi hna himnak cu a si – Amah cu lungthin lianngan a ngeimi Pathian a si. Pathian nih ruahnak ngan pi, khuakhannak nganpi, fimnak nganpi, thatnak nganpi a ngei.

Pathian nih ahohmanh a huat hna lo.

Atu cu, cawnpiaknak a sullam cu hika ah hin a um, Pathian nih a thawn nak ruangah ahohmanh a nihsawh hna lo. A tehte cu a fiang tuk.

Pathian cu a lianngan i a thawng tuk caah a caah zeizong vialte hi a tlawmte lawng an si awk a si. A dong lomi Pathian caah cun a liannganmi zeihmanh a um kho lo. Minung nih an ngan ning tuak khawh lo tiangin a rit tukmi vawlei an um. Vawlei cu an tam tuk caah rel loin kan chiah hna a hau, asinain a dang tein asiloah a dang tein, asiloah an arfi bu ah an lak dih hna ahcun, hi vialte hi Amah caah bawm chung i ti tlawmpal bantuk an si awk a si. Cucaah, thil vialte cu tlawmte lawng an si awk a si caah, zeihmanh cu tlawmte nakin a tam deuh lo i zeihmanh a liannganmak tluk in a niam deuhmi thil dang hna nakin a niam deuhmi a um lo ti kha a hung si. Pathian zohkhenhnak le zohkhenhnak cu sermi thil vialte tiang a phanh ahcun, a biapi lomi le derthawmnak cungah hman a hau, zeicahtiah, Amah he tahchunh ahcun, zeihmanh a um lo.

Bawipa nih thil hmete a ruah ti langhternak na duh ahcun sermi thil kha zoh. A liannganmi le a thawngmi Pathian nih a sermi thil hmete hna le a sermi vawlei lianngan hna ah a liannganmak kha a langhter. Thilnung tampi cu a dir lomi ti tlawmpal ah anmah le anmah an i uk i cu hna lakah pakhat cio ah cun zeizong vialte tuah khawhnak a lang. Cu thilnung hmete hna pum nih cun khuaruahhar thiamnak le upat awk tlak suaisamnak kha a hmun kip ah an langhter. An hmete nih kan khuaruahharnak a karhter i Pathian Sertu thawnnak kha hngalh awkah a kan forh.

Amah nih cun rungrul asiloah rungrul he aa pehtlaimi thil vialte kha a hmuh dih - cun seraphim le cherubim hna kha a zohkhenh hna bantukin, vawlei cung rungrul le tiva chung i a ummi rungrul hna kha a huhphenh hna. A fiangmi cu a lungthin dihlak in minutes sernak ah a langhter i a nganmi sernak ah a langhter, cun cuticun a tuah ahcun, minung lak i sifak le sifakmi hna kha nem tein a pehtlaih hna lai i lungthin taktak in amah a kawlmi ahohmanh a huat hna lai lo ti kha biahalnak tuah hlah u sih. Hrik le rungrul a zohkhenhtu nih cun toidornak lungthin a ngeimi hna thlacamnak kha a theih lai i a hngal lomi le a fiang lomi hna kha a zoh hna lai lo. Jesuh, a fapa cu nunnem le toidornak lungthin a ngei i, ngakchia tete kha a sinah ratnak nawl a pek hna, cucaah minung lakah a hme bikmi kannih cu nihsawh kan si lai lo.

Pathian nih zei bantuk minung dah a dawt bik hna ti na ruah tikah mah zong hi a fiang deuh. A thimmi hna cu ahodah an si? Pathian dawtnak a fek bikmi cu hi vawlei cung mi lianngan hna sinah a tla bal lo ti kha philh hlah. "Ka u le ka nau hna, an kawhnak hna hi nannih nih nan hmuh ko lai, zeitluk in dah mifim an tlawm lo, mi òhawng an tlawm lo, mi lianngan an tam lo" (1Kor. 1:26). Korin cakuat ah Paul nih zeidah a chim? "...Pathian nih zei ah rel lomi thil kha a thim hna i a um lomi thil kha a thim hna" (1:28). Ahohmanh a nihsawh hna lo, kan zumh, zeicahtiah a Khrihfabu ah pa pawl a thim hna i lamkaltu rian ah hruaitu pahleihnih a chiah hna tikah, hi rian caah hin mifim hna, senator hna, siangpahrang hna si loin nga tlaitu tlawmte lawng a thim hna, cun cu ni thawk in nihin tiangah, a fapa hna lakah upatnak a hmu lomi hna caah a mi hna caah a tthawng bikmi thil tuah cu

a lunglawmhnak a si mi nung, zeicahtiah Amah cu a thawng tuk caah aho-hmanh a huat hna lo.

U le nau hna, nan hngalh, nan lak i cheukhat nih, zeihmanh a nihsawh lo ti langhternak thlum dang pakhat, zeicahtiah David holh in, Salm kul le pahnihnak ah, "Zeicahtiah harnak a tongmi hna harnak kha a nihsawh hna lo i a huat hna lo, a hmai zong a thuh hna lo; sihmanhsehlaw amah sinah a au tikah a theih" (2v. 4). Nan lak i cheukhat cu, pumsa fahnak, ngaihchiatnak, sifahnak, asiloah hremnak hna in ti thukpi chungah nan um cang, cun Pathian nih an kaltak hna lo. Na harnak caan ah na sinah a um tuk i cucaah ahohmanh a huat hna lo ti kha a langhter. Hi pa zong kha a zoh, a sifakmi le a lungthin a ngaihchihmi le a bia ruangah a thermi pa kha a zoh (Isa. 66:2). Atu cu, u le nau hna, Bawipa nih thil hmete le niamte a zoh hna timi tehte ka pekmi nih hin a thlarau lianngan nak a langhter. A thawn nak ah a ngan tuk i a ruahnak cu a thuk tuk caah mi vialte duhnak kha a zoh. "Bawipa cu mi vialte cungah a ṭha i a sermi thil vialte cungah a zaangfahnak a um" (Salm. 145:9).

Amah nih an dawt i an sunsak.

Mah nih aa zuammi hna kha thazaang tampi a pek hna awk a si. Ka hawi dawt, Job nih vutcam cung ah a ṭhu i a hma kha um tlawmpal in a hrolh lio bantuk in a niam tukmi dirhmun ah na phan bal lo, asinain na phan ko zongah Bawipa nih a ka nihsawh tiah na ruah awk a si lo. Khrih nih a thih piakmi hna lak i pakhat hmanh kha zeitikhmanh ah a nautat kho hna lo. Bawipa nih nangmah kha nahchuahnak in a ruat lo i, "A tuar ko seh! Amah cu ahohmanh a si lo - amah cungah zeidah a cang lai ti cu a biapi lo," tiah a ti lo. Cu he aa ralchanh in, nihin ah na ngaihchiatnak hna cu zeibantuk an si hmanh ah, a dong lomi fimnak le dawtnak sangpi nih an in pek cang. Na hmai ah thil sining vialte le Pathian tinhmi vialte kha na ngeih khawh ahcun – cun Pathian nih a ngeih bantukin fiang tein hngalhthiamnak na ngeih khawh ahcun – atu na umnak hmun ah hin nangmah le nangmah kha na chiah ko lai, zeicahtiah na Pa tuahsernak cu a hmaan i a ttha. Amah nih an huat caah meiphu chungah an chiahmi si loin, an sunsak caah a si. Jesuh thisen in an cawk i cucaah laksawng an pek ti kha na zumh men lai.

Cun Bawipa zong nih na intuarnak chungah an philh khawh tluk in an in ruat lo. Na ngaihchiatnak vialte ah, Jesuh nih na cungah zawnruahnak thukpi a ngei. Zan khua dei ah, a mit nih na tha a dernak le na ihnak a hmuh. Nurse le hawikom nih thazaang dernak in an in kaltak tikah, Amah cu na sinah a um rih, na zawtnak chungah na ihkhun a remh. "Ka Pathian cu vancung sunparnak le vawlei tawlrelnak ah a buai tuk caah a ka philh" na ti awk a si lo. Cu he aa hlat. "Pa nih a fale a zaangfah hna bantuk in Bawipa nih amah a tihmi cu a zaangfah hna" (Salm. 103:13). Cu cungah i hngatchan, Pathian lianngan cu amah fale pakhat hmanh huat awkah a thawng tuk. Na mitthli kha a hmuh i na aunak kha a theih, zeicahtiah Amah cu a mi hna lakah a hme bikmi he hawikomhnak a ngei. "An harnak vialte ah Amah cu a tuar i a hmai i a ummi vancungmi nih a khamh hna..." (Isa. 63:9).

A Thlithup Tein Thlacam A Herh

(The Priority And Delight Of Secret Prayer)

By E. M. Bounds (1835 – 1913)

"Lungdong loin thla nan cam zungzal awk a si" (Luka 18:1).

Cu bia hna cu kan Bawipa bia an si, amah nih a zultu hna sinah thlacam nak a biapitnak le a biapitnak kha a hngalhter lawng si loin zohchunh awk a chiah piak. Thlacamnak kong hi a chimh lengmang hna. Thlacamnak cu nikhat chung rian a tampi lakah kan tuah dingmi le zanlei ni tlak lai, thadit zaangbat hnu hna ah hei tuah dingmi a si lo, cun zinglei rianrang in hnawhchih namchan in hei tuah dingmi zong si fawn lo. dinh caan ah tiah kan khukbil in minutes tlawmpal kan hman tikah kan Bawipa nawlbia kha kan ngaih lo a si. Pathian cu kan auh tikah kan sinah a um zungzal. A fale ṭahnak kha a theih zungzal, asinain phawn chonh bantuk menin

thlacamnak kha tauh ahcun Amah cu thate in kan hngalh kho hrimhrim lai lo.

Naihniam tein um khawh nak nih tthanchonak a herh. Pathian cu kan hngal kho bal lai lo, zeicahtiah Amah hngalh cu kan tinvo sung a si, a tawimi le a cheuchum le ruahlopi in thlacamnak tuah tthannak thawngin, cu cu pumpak mithmai ṭha halnak a si i a dang zeihmanh a si lo. Cucu vancung Siangpahrang he kan i chawnh khawh nak lam a si lo. "Thlacam nak nih aa tinhmi cu Pathian hnakhaw a si," timi tinhmi cu lungsau tein le pehzulh tein le pehzulh tein Amah hngah lawnglawng in a phan khomi a si, kan lungthin chung vialte Amah sinah kan phuan i Amah nih bia a kan ruahter. Cuti tuah nak thawng lawnglawng in Amah hngalh kan i ruahchan khawh lai, cun Amah kan hngalh deuh tikah Amah hmai ah caan tam deuh kan hman lai i cu umnak cu a zungzal in a karh chin lengmangmi lawmhnak ah kan hmuh lai.

Bawipa he hawikomhnak zungzal Always timi cu nunnak rian sawhsawh hna kha kan hlawt awk a si tinak a si lo; a sullam cu thlacamnak khaan dai tein Pathian he pehtlaih nak a ngeimi thlarau cu Pa he pehtlaihnak in a chuak bal lo, lungthin cu dawtnak in Amah sinah a kal zungzal, cun a lung thin cu a riantuannak in a luat tik paoh ah vate nih a bu ah a tuah bantuk in Pathian sinah a kir tthan. Thlacamnak kong hi hi bantuk in kan zoh ahcun, Siangpahrang he a zung zal in hawikomh nak, a cat lomi ngaihthiam nak in kan hmuh ahcun zei tluk in dah thlacamnak kong ruahnak dawh kan hmuh lai. Thlacamnak nih cun a rak ngeih balmi ttihnak vialte kha a hloh dih; tuah hrimhrim ding mi rian ah kan ruat ti lo, nuamh awk a simi tinvo sung ah kan ruah deuh, dawhnak thar a langhter zungzalmi a tlawmte lawng a ummi nuamhnak ah kan ruah.

Cucaah, zingka ah kan mit kan hun tikah, kan ruahnak cu van lei ah a kai colh. Khrihfa tampi caah cun zinglei caan cu nikhat chung i a sunglawi bikmi caan a si, zeicah tiah nikhat chung prog-ram ah a biapi bikmi a simihawikomhnak thiang hlim caah caantha a pek hna. Cun ni thar a dong bal lomi sunparnak le khuaruahharnak caah Pathian he lawng hman nakin zeidah a ṭha deuhmi hramthawknak a um kho hnga? Mr. Moody nih, hmun dang a um lo lio caan ah, lung meihol chiahnak ah zinglei ralrinnak a tuah, Pathian sinah a lungthin a phuan i, a sunglawi tukmi a Baibal chungah "thil thau rawl" taktak a hmuh tiah an ti.

Thlacamnak le Bia George Müller zong nih dai tein a ummi zinglei caan ah Baibal cawnnak le thlacamnak kha a fonh. Caan khat lio ah a tuah sernak cu zinglei ah thil thuam aa hruk hnu ah thlacamnak ah aa pe. Cun a timhtuahnak cu aa thleng. Amah hrimhrim nih a chim bantukin: "Ka tuah a herhmi thil biapi bik cu Pathian Bia relnak ah kaa pek i, cu kong cu ka ruah a hau ti kha ka hmuh, cucaah ka lung thin cu hnemhnak, tha zaang peknak, ralrin pek nak, chimhhrinnak, cawn piaknak a hmuh khawh lai; cun cu ti cun, Pathian Bia thawngin, cu kong ka ruah lio ah, ka lungthin cu Bawipa he hmuhton nak pehtlaihnak ah a luhter khawh lai."

Cucaah, zinglei sang tein Biakam Thar kong kha ka ruah hram ka thawk. A sunglawi tukmi a Bia cungah Bawipa thlua chuahnak caah biafang tlawmpal in ka hal hnu ah ka tuah hmasa bikmi cu Pathian Bia kha ka ruah hram thawk, thluachuah hmuh awkah catlang kip kha ka kawl; bia phung chimnak caah si loin, phungchimnak caah si loin ka rak ruahmi cung ah, asinain ka thlarau caah rawl hmuhnak caah a si. A phichuak cu hi tihin a si zungzal, minutes tlawmpal hnu ah ka thlarau cu sual phuan nak ah, asiloah lawmh nak ah, asiloah thlacam nak ah hruai a si caah, thlacamnak ah ka rak i pe lo nain, thlacamnak ah ka rak i mer colh."

Bia cawnnak le thlacam nak cu hmunkhat ah an kal tti, cun pakhat kha tuah taktakmi kan hmuh nak hmun ah, a dang pakhat cu naihniam tein hmuh a si lai ti cu a fiang ko. A Biapimi, A Ngol Lomi Thlacamnak Rian Asinain thla kan cam zungzal lo. Cucu kan lak i mi tampi kan buainak a si. Kan tuahmi nakin tam deuh le kan tuahmi nakin sau deuh thla kan cam a herh.

Robert Murray McCheyne, laksawng a ngeimi le mithiang, a konglam cu, "Fapa, unau, hawikom, asiloah pastor bantuk in hmuh a si zongah, a nungmi pumsa in an hmuh balmi Khrihfa taktak a palhnak a ngei lomi le aa dawh bikmi langhternak a si," tiah an ti, a khuk cung ah caan tampi hman cu zeidah a si ti kha a hngalh, cun midang kha a forh bal hna lo lawmhnak le a thiangmi thlacamnak

man. "Pathian fale nih thla kan cam awk a si," tiah a ti. "Chun le zan in Amah sinah an au awk a si. Pathian nih chun caan ah rian a tam caan le zan khuadei na um lio ah na aunak paohpaoh kha a theih."

A diary ah hitin kan hmuh:"Ahohmanh ka hmuh hna hlanah thla ka cam awk a si. ...Khrih cu chun hlan ah a tho i a lawngmi hmun ah a kal. David nih, 'Tuan tein kan kawl lai; ka aw kha tuan tein na ka theih lai,' tiah a ti. a sau tuk, asiloah ka caan cu zeiti lam hmanh in a tawiter, a rannak in thilthuam i hruk i Pathian he minutes tlawmpal lawng um cu a sunghmi thil vialte hlawt nakin a tha bik.

McCheyne nih thlacamnak ah um zungzal ding kha a zumh, cun a theipar a tlaimi nunnak, cu nunnak cu a tawi ko nain, kan Bawipa he kan i tonnak hmun thup ah caan saupi le voi tampi kan tlawnnak in a chuakmi thawnnak kha a langhter.

Nihin Ni ah Thlacam mi Nu le Pa An Herh! McCheyne hmelchunh nak a ngeimi pa pawl cu nihin ah an herh hna - thla a cammi pa pawl, an caan le an lungthin a herhmi rian nganbik ah zeitindah an i pek khawh lai ti a hngalmi hna; thlacamnak rian thiang ah an lungthin dihlak in a pe khomi pa, thla a cam khomi pa. Pathian rian cu minung sinah pekchanh a si; Pathian nih minung sinah amah le amah aa ap. Thla a cammi hna cu Pathian aiawhtu an si; a rian an ttuan i a khuakhannak kha an tuah.

Pathian pennak rammi kan si ahcun thlacam awk ah rian kan ngei. Thla camnak kha a nunnak ah a niam deuhmi hmun ah a chiahmi Khrihfa nih cun a hlan ah a rak ngeihmi thlarau thazaang kha a sungh colh, cun thlacam nak tlawmte lawng a tuahmi Khrihfabu nih a biapi tukmi biaknak kha a kilven kho lo, cun Thawngtha thancho ter nak caah thazaang a ngei lo. Thawngtha cu thla cam nak tel loin a nung kho lo, a do kho lo, a tei kho lo – thlacamnak cu a ngol lo, a rannak in le a lin. Hi chan le chan vialte ah Khrihfabu nih a herh bikmi cu zumhnak a fek mi, a thurhnawm lomi thianhlimnak a ngeimi, thlarau lei thazaang a ngei mi le a ei khomi lungthawhnak a ngeimi hna an si, cucaah an thlacamnak thawngin thlarau lei thlennak an tuah lai.

Pathian Ceunak In Nunnak

(Living In Light Of Our Great God)

By Rich Carmicheal

"Dai tein um u law Pathian ka si kha hngal u..." (Salm. 46:10).

Kan tuah khawhmi thil biapi bik le thathnemnak a chuahpi bikmi pakhat cu dai tein um awk le Pathian cu Pathian a si ti hngalh awkah caan hman zungzal hi a si. A tu hmanh ah biatak kha na lungthin, na ruahnak le na thlarau chungah umter awkah caan tlawmpal la – Pathian a um, cun amah kong a phuanmi vialte cu a hmaanmi an si. Amah cu Pa Pathian, Fapa Pathian le Thlarau Pathian a si. Amah cu nunnak sertu le cawmtu a si. Amah cu zungzal in zungzal tiang a um i, a tlingmi a duhnak ningin a zungzal tinhmi kha a ṭuan. Amah cu dongh nak a ngei lomi, nawl ngeitu, zeizong vialte a thiammi, zeizong vialte a hngal dihmi le hmun kip ah a ummi a si. Amah cu a tlingmi, a thiangmi, a hmaanmi, a dingmi, zumhawktlakmi le aa thleng kho lomi a si. Dawtnak, velngeih nak, zawnruahnak, zaangfahnak le ngaih thiamnak in a khat. Amah cu damtertu, khamhtu, chanhtu, huhphenhtu, thilri petu a si – cun a sining le a tuahsernak hna cazin cu a pehzulh i a pehzulh. Zeitluk khuaruahhar Pathian dah kan ngeih! Kan Pathian cu ahodah a si i zeidah a tuah khawh timi kong he aa tlaiin cu bantuk sunparnak biatak hna he zeitindah kan nun awk a si ti kha caan tawite chung ruat ve. Aa tlakmi lehnak tlawmpal hna cu hihi an si:

Amah le a duhnak ah tling tein i pe. Amah nih a zungzal timhtuahnak ah aa telmi le a zungzal sunparnak caah timhcia tein a kan sermi kan si. Kan nunnak cu a biapi

tuk, cun a duhnak ah kan i pek tikah, atu le zungzal ca tiang kan nunnak kha rel awk ah Amah kha kan zumh khawh. "...Pathian a dawmi hna caah cun zeizong vialte hi a tha lei ah a kalpi hna ti kha kan hngalh" (Rom 8:28).

Amah kha daw law a nawlngaih. Pathian cu dawtnak a si i amah nih a kan dawt hmasa caah kan dawt (1 Johan 4:8, 19). Amah cu kan dawtnak vialte he aa tlakmi a si i, kan lungthin, kan thlarau, kan ruahnak le kan tha zaang dihlak in kan dawt awk a si (Mark 12:30). Pathian kan dawtnak kan langhter nak lam pakhat cu a nawl kan zulhnak thawng in a si (1 Johan 5:3).

Amah ah i lawm u, Amah kha bia u law, lawmhnak bia chim u. Bawipa a lianhngannak le a thatnak kan hngalh deuhdeuh tikah thang thatnak le lawmhnak bia in kan au chin lengmang lai. "Maw Siangpa hrang, ka Pathian, nang mah cu kan thangṭhat lai i na min cu zungzal in zungzal tiang kan thangṭhat lai. Nifate in kan thangṭhat lai i zungzal in zungzal in na min cu kan thangṭhat lai. BAWIPA cu a lianngan i thangṭhat awk tlak tak tak a si; a lianhngannak cu hngalh khawh a si lo. Chankhat hnu chankhat na tuahmi thil kha an thangṭhat lai i na thil tuahmi kha ka chim lai. na lianhngan nak sunpar nak le khua ruahhar thil na tuahmi cungah a lang" (Salm. 145:1-5).

Amah, a bia le a biakam kha tling tein le tlamtling tein i bochan. Baibal chung i an zumhnak nganpi in theihmi hna kong na ruah tikah, a taktak ahcun Pathian cungah hmuhnak nganpi an ngeih i a bia an cohlan mi kong sawh sawh a si. Tahchunhnak ah, Abraham cu a sining nih a tei khawh lomi a lo hmanh ah, "Pathian bia kamnak cu zumh lo ruangah a lung a dong lo,sihmanhsehlaw zumh nak ah a fek chin i Pathian kha a thangthat i a kamhmi cu a tuah khawh ko lai ti kha a zumh" (Rom 4:20-21). Pathian nih amah cungah kan i bochan tikah zumhawktlak a si kha a langhter zungzal lai. Kan herhbaunak vialte kha amah sinah kan ap khawh i kan lungretheihnak vialte kha amah cungah kan chiah khawh (Matt. 6:31-33; 1 Pet. 5:7).

Zumhnak nganpi he thlacam u! Kan Pathian cu thlacamnak a ngaitu le thlacamnak a lehmi Pathian a si ahcun (cucu a si ko!), cun kan Pathian cu rikhiah um loin thawnnak le thilti khawhnak a ngeih ahcun (cucu a si ko!), cu tikah thlacamnak in khuaruah har in lehnak kan i ruahchan awk a si. Kan Pathian hi zeitluk in dah a lianngan i a lianhngan ti ruangah anṭam ci tluk a nganmi zumhnak hmanh nih tlang a ṭhial khawh! "Amah duhnak ningin kan halmi paoh cu a kan theihpiak ti kha kan zumh. Cun kan halmi paoh kha a kan theihpiak ti kan hngalh ahcun, kan halmi cu a kan pek ko ti kha kan hngalh" (1 Johan 5:14-15). "Kan chung i rian a ttuanmi thawnnak thawngin kan hal khawh leng le kan ruah khawh leng in a tuah khotu Pathian cu sunparnak co ko seh..." (Eph. 3:20-21).

A nunnak in khah ko! Pathian cu a Thlarau in a zaangfah tuk, a dawtnak in a kan khahter, a lawmh nak le daihnak in a kan khahter, thlarau thlua chuah phunkip in thlua chuah a kan pek, cun a thawnnak cu kan chung ah fakpi in rian a ttuan. Cucaah, a tlawm mi thlarau nunnak ngeih kha lungsi hlah, nunnak Pathian kha a tlinnak in khahter dingin hal (Eph. 3:14-19). "Sazuk nih tiva a ngaih bantukin, Maw Pathian, nangmah cu ka nunnak nih a ngaih. Ka nunnak nih Pathian, a nungmi Pathian kha a tihal..." (Salm. 42:1-2). "Dinnak tuah a ti a halmi cu lunglawmmi nan va si dah!

Ruahchannak in khat! Kan dirhmun cu zeitluk in dah a si kho lomi a lo zongah ruahchannak kan ngei kho zungzal. Jehoshaphat nih Pathian a hmuhning nganpi le Pathian aa bochannak kha ruat hmanh, ral a doh lio hmanh ah: "...Maw BAWIPA, kan pupa hna Pathian, vancung khua i a ummi Pathian cu na si lo maw, miphun vialte pennak vialte kha na uk hna lo maw, cun na kut chungah ṭhawnnak le ṭhawnnak a um lo caah, hi mibu nganpi doh awkah ahohmanh nih an doh kho lo maw? kannih cu zeidah kan tuah lai ti zong kan hngal lo, sihmanhsehlaw kan mit cu nangmah cungah a um" (2 Chan. 20:6, 12). Bawipa nih cu bantuk toidornak le zumhnak cu a upat hna i, an caah a luhhnawh hna i ral a doh hna! Cu bantuk cun, kan i ruahchanmi le kan i ruahchanmi cu Amah sinin a si caah, a hmai ah dai tein kan hngak kho ve! (Salm 62:5).

A thiangmi si. Amah Pathian hrimhrim hi a thiangmi a si bantuk in thianghlim tein um dingin a kan auh ve (1 Pet. 1:15-16). Pathian hrinmi kan si ahcun sualnak kan tuah lo,

zeicahtiah Pathian thlaici cu kan chungah a um (1 Johan 3:9). Pathian upatnak in, Pathian tihzahnak in, Pathian dawtnak in, na nunnak ah sualnak zeipaoh kha hlaw law, amah nih tling tein an thianter khawhnak hnga nawl pe: "Atu cu daih nak Pathian hrim hrim nih tling tein an thianter hna seh; cun Bawipa Jesuh Khrih a rat tikah nan thlarau, nan thlarau le nan pum cu soi awk um loin kilven ko hna seh. An kotu hna cu zumhnak a ngeimi an si, amah nih cun a tuah lai" (1.1. 5:23-24). A ngaingai ti ahcun, kan Pathian liannganak le kan nunnak caah a chuahpi mi kong he pehtlai in cauk tampi tial khawh a si. Asinain ruahchannak he hi a hmete zohfelnak le hi mekazin chung i a dang capar hna nih hin Pathian hmai ah kanmah le kanmah dai tein um khawhnak caan ttha lak awkah thazaang peknak caah a za ko lai, cu nih cun Amah cu Pathian a si tinak a sullam vialte kha a kan hrawmh khawh deuh lai.

Dawtnak Pathian

(The God Of Love)

By Octavius Winslow (1808 – 1878)

"Pathian cu dawtnak a si" (Johan 4:16).

Pathian tlinnak pakhat nih tlanhnak ah a dang vialte nakin a ceu deuh ahcun, cucu a si. Dawt nak cu a dang vialte hna i an biapi bikmi a si, sui hri nih a thiangmi le aa dawhmi pehtlaihnak ah a hnuh hna i a fonh hna. Pathian sining cu, dawt nak Pathian a si bantukin, a tling lomi in an hngalh, amah nih a upatmi thilri hleice a simi hna hmanh nih an hngalhthiam. A liannganak nih an khuaruah a harter hna, a thianghlim nak nih an khuaruah a harter hna, a thawnnak nih a ther hna; sihmanh-sehlaw zeitluk tlawmte lawng dah a dawtnak nih a tei hna i a hnuh hna! Annih nih, a tam deuh ahcun, a sining dawtnak hmuhnak kha an ruat lo, cun a zaangfahnak kong ruahnak ṭha kha an sunsak lo, cu nih cun sal ṭihphannak in an lungthin kha a hloh hna lai i ngakchia dawtnak in an lungthin kha a khahter hna lai. Cun cu hmanh ah Pathian dawtnak le dawt awk tlak sining, a mithiang hna a dawt hnanak dawtnak nganpi kong zumhnak hngalh thiamnak cu a thiangmi, fale bantuk le hngatchan nak um loin nawlngaih nak vialte hrampi ah a um.

Dawtnak bantuk nawlpek nak, uknak, zei zong vialte uk khawhnak thawn nak a um lo ban tukin, cucaah, Khrih Jesuh ah Pathian nih a kan dawtnak thukpi in kan hmuhning he aa tlak in, kan lungthin chungah zumhawktlak dawtnak le kan nunnak ah nawlngaihnak dawt nak a chuahtermi a rang mi lehnak a si lai. Amah cu a thiangmi Pathian, dinnak Pathian, thawn nak Pathian, biaceihnak Pathian tiah na ruah men lai; atu ah ra law dawtnak Pathian a si bantukin Amah kha ruat tuah; cun cuticun hi khuaruahhar le thlarau a ukmi biatak kong na ruah lio ah, na lungthin chungah dawt nak mei a alh lai i na lei cu lawmhnak le thang that nak ah a chuak lai.

Pathian A Sinak taktak

"Pathian cu dawtnak a si." Dawtnak cu Pathian sining a si lo nain a sining taktak a si. Amah sinak ziaza lei tlamtlinnak a si lo nain amah sinak hrimhrim zong a si. Ka chim cang bantukin, hi cu a tlingmi a si, cu pawng kam ah cun, satellite bantuk in, a dang vialte nih an i chawk, cun cu chung cun, minung khamhnak ah aa remmi bantukin, an dirhmun le an ceunak an hmuh. Cucaah, tahchunhnak ah zeizong vialte tuah khawhnak cu dawtnak thawnnak a si; zeizong vialte hngalh khawhnak cu dawtnak mit a si; hmunkip um cu dawtnak boruak a si; thiannak cu dawtnak thiannak a si; dinnak cu dawtnak mei a si; cun cuticun Pathian tlinnak hna i an velchum cu kan kal khawh lai, cun pakhat cio cu dawtnak a tlinnak a herhmi phun dang pakhat lawng an si lai.

Dawtnak cu Pathian a sinak tling tein a si caah a sining tling tein a lang, cun a uknak tuahsernak kip ah a lang. Tiput tiva

vialte nih an chuahkeh nak hmun kha a hrampi in an i hrawm dih a hau. Ceunak ceunak vialte, an prismatic rong zei a si hmanh ah, an luannak hmun in ni kha an i tel hrimhrim awk a si. Cun Pathian tlinnak hna cu dawtnak nih a remh i a nemter hna lo ahcun, a sining nih a fialmi tlinnak nih a hruai hna lo ahcun, pakhat cio le an dihlak in fonh ahcun, kan cungah ttihnung ngai in an kan doh lai. A fimnak nih a kan hlen lai, a thawnnak nih a kan hninh lai, a thianhlimnak nih a kan ttihter lai, a dinnak nih sual a kan phawt lai, cun a biatak nih a dirpi lai, an ttihnung le a dingmi langhternak kha a fakmi le a sang bik in tlinter awkah bia a kan kamh lai. Atu cu, Pathian cu a herhmi dawtnak a si. Amah cu dawtnak a ngeimi lawng si loin dawtnak a si; thatnak lawng si loin thatnak zong a si. Pathian cu dawtnak a si, amah sinin a rami a si, midang sinin a rami a si lo; Amah cu a tlingmi, amah tein dawtmi a si. Sermi thil vialte nih an dawtnak le an dawt khawhnak kha Pathian sin in an hmuh hrimhrim awk a si. Asinain Pathian nih a dawtnak le dawtnak thawnnak cu amah lawng lawng in a hmuh.

Pathain Dawtnak Cu A Tlamtlingmi Dawtnak A Si

Zeizong vialte a tlingmi, dongh hngal lomi dawtnak Dawtnak tling a ngeimi Pathian sinah kan rat tikah – cu dawtnak cu Khrih Vailamtahnak in kan sinah a luang – a dawtnak nih kan sualnak, sifahnak le kan tlak lonak vialte a khuh khawh, kan herh bikmi a kan tlinter khawh, a tlamtlinnak a tlawmter lo. A herhmi dawtnak a simi Amah he cuticun pehtlaihnak tuah ding zumh cu hnemhnak nganpi a si, a tlingmi thilri kongah ṭihphannak a um lo. Khrih thawngin Pathian sinah kan rat tikah, a sining le a min cu "dawtnak" a simi Pa sinah kan rat tikah, zeibantuk thilti khawh nak le zawnruahnak hrampi hmanh a tlamtlin lo ahcun, Pathian nih a kan lung a donghter bal lai lo, sihmanhsehlaw, Amah nih a tlinhmi cungah kan thimnak kha a cohlan i, a herh bikmi tiangin a kan upat lai ti kha kan zumh.

A dawtnak cu a tlawmtam ah a dong lo. Mi tampi biaknak ah palhnak nganpi pakhat a si i an zumhnak nih Pathian donghnak a ngei lomi kong kha a tlawm tuk in a pehtlaih. Cu nih cun Israel mi Thianghlim kha rikhiahnak ah a hruai. A donghnak a ngeimi minung kan si, Pathian lianhngannak kong kan ruahnak le ruahnak vialte cu a dongmi nih a kan uk. Asinain Pathian cu ri a ngeilomi a si caah a kan dawtnak cu ri a ngei lo i a dong kho lo. A dongh hngal lomi a lianhngannak hmuhning hi kan lung a fahtermi si loin, kan zumhnak fehtertu a si; kan hnuh hna lo, sihmanhsehlaw kan hnuh hna. Pathian a ngan tukmi cu Amah naih awkah thazaang a kan petu nganbik pakhat a si. Amah kut in zei thil paoh kan hal tikah Pathian dawtnak lianngannak kha kan nawl khawh ko lai. Cun cu ti cun a donghnak um lonak ah kan phak tikah, ngakchia nih a hmete a vun kha rili thuknak ah a hnim i a dihter lai tiah a ruah bantuk in kan lang ko nain, cu hmanh ah, kan hnuhmi thilri cu a hmete ko nain, a dong lomi dawtnak nakin a niam deuhmi zeihmanh nih kan herhnak thukpi kha a tlinter khawh lo i kan thlarau duhnak fakpi kha a tlinter khawh lo ti kha kan hngalh awk a si. Thiang Thlarau nih kan sualnak, sifahnak le zeihmanh lonak thuknak hmuh awkah a kan hruai bantukin, a dong lomi dawtnak, velngeihnak le tlamtlinnak a ngeimi Pathian nakin a niam deuhmi zeihmanh nih kan konglam a kan ton khawh lo ti kha kan hngalh lai.

Cucaah, hi dawtnak hi, dongh hngal lomi tahnak tling na rel a hau. Na sining a ttha lomi le a ttha lomi vialte kha a khuh khawh, a thlummi a luangmi tilet nih a thukmi hmun kha a khahter i sualnak le ngaihchiatnak he nunnak i nifatin i dohnak kha a khuh. Nan sualnak a nganmi nih khan in tei hna hlah seh; na thlarau herhbaunak thuk nih lungdonghter hlah seh; nan sualnak ningzahnak nih in hnawh hna hlah seh; Na ngaihchiatnak a fakmi nih an tei hlah seh. A dawtnak cu a dong lomi Pathian he nan i pehtlaih, cun na herhmi a hlatnak bik tiang a phan khomi Pathian he nan i pehtlaih. Na sualnak ngan le hme he ra; na herhmi thuk le thuk lo he ra; a donghnak a ngei lomi dawtnak rili ah ra, cuka ahcun sazuk nih a ti kho lai i cuka ahcun tuufa cu a pil kho lai.

Pathian Nih An Dawt

(God Loves You)

By Wesley L. Duewel (1916 – 2016)

Pathian nih nangmah pumpak caah zungzal in timhtuahnak a ngei cang. Nangmah or na nulepa na chuah hlan, Khrih a chuah hlan, vawlei le universe a um hlan hmanh ah Pathian nih na caah khua a rak khanpiak cang. Minung nuai tampi cu an nung i an thi i vawlei cung minung milu cu khulrang in an karh. Pathian nih hi nunnak pakhat cio kong kha a hngalh ko nain, nangmah caah timhtuahnak le tinhmi a ngei. Pathian nih a Bia ah fiang tein a chim lo ahcun hi thil hi a hmaan tiah kan zum kho lai lo. Mah cu thluachuah a hmumi thil taktak a si! Pathian sining taktak cu dawtnak tlamtling a si. Thluachuah pekmi Thum komh Pathian chung ah a dong lomi le a zungzal in a tlingmi dawtnak a um. Pa Pathian, Fapa Pathian leThiang Thlarau Pathian cu pakhat le pakhat ah an i hawikomh nak nganbik le an i lawmhnak nganbik an hmuh. Thumkomh Pathian minung pathum hna cu pakhat le pakhat kha dongh ngei loin an i pek khawh i pakhat le pakhat sinin a dongh hngal lomi dawtnak in lehrulhnak kha an hngalh. Pakhat le pakhat i hawikomhnak nakin a thuk deuhmi le a thiang deuhmi lungtlinnak le lawmhnak an ngei lo.

Cun, Pathian nih a thiangmi a vancungmi thong tampi cungah a tlingmi dawtnak kha zungzal le khuaruahhar in a langhter khawh. A zungzal in, a rannak in le lunglawm tein, a tlingmi a duhnak kha an tuah. Chun le zan in dawtnak he an biak. A khuaruah harmi a sinak cu an ruahnak le an i lawmhnak zungzal a si. A riantuan nak cu thlua chuah an hmu zungzalmi tinvo sung a si. Dawtnak in an biak, cun Amah lung lawmhter awkah an i lawm i a dongh hngal lomi dawtnak a ngeimi a lungthin ah lungtlinnak thianghlim an pek zung zal. Cu a si ah zeitin dah Pathian nih nangmah le keimah dawtnak ah cu tluk in a nuammi lawmh nak asiloah thluachuah nak cu a hmuh khawh lai? A kan dawtnak cu Amah caah cun santlaih lomi thil a si lai tiah a lang. Kan dawtnak nganbik cu Thumkomh Pathian chung le vancungmi hna lakah a ngeih cangmi dawtnak he tahchunh ahcun a lehrulh lomi le man a ngei lomi a lo caah kan dawtnak cu a derthawmmi, a tling lomi le a hmete in a lang zungzal awk a si. Amah nih a kan cinken zungzal ko nain, a caan ahcun kan philh tawn. Kan cungah a dawtnak le kan dawtnak a duhnak cu aa thleng bal lo, asinain Amah kan dawtnak cu a kik tawn.

Vawlei thil hme tete caah Amah cu kan hlawt tawn, cun Amah kan dawtnak hmasa kha kan philh colh caah kan cungah a lung a dongh peng kho lo. A dong lomi a dawtnak kha kan cungah a kan pek deuhdeuh tikah, kan lehrulhnak a derthawm mi hna cu a lung a donghter deuhdeuh lai! Kan caah a rawl a ṭam deuhdeuh tikah, Amah caah kan rawl ṭamnak le dawtnak cu a tlawm deuhdeuh in a lang lai! Aw ka Khrihfa hawi, zeitindah Pathian nih hi tluk in a kan dawt khawh hnga? Pathian nih an in theihthiamnak hmanh zeitluk in dah khuaruah har a si ti kha na hngal bal lo hrimhrim lai! Asinain cu lawng cu a si rih lo. An dawt. Amah nih a Fapa a dawt i Fapa Pathian nih a dawt bantuk in a dong lomi dawtnak in an dawt. Hihi a si kho hnga maw? Mah cu a hmaan tiah kan zum kho lai maw? Kan tuah hrimhrim awk a si! Jesuh bia hi ngai hmanh: "Ka Pa nih a ka dawt bantukin kei zong nih kan dawt ve hna..." (John 15:9). "Nangmah...na ka dawt bantukin na dawt hna" (17:23). "...Na ka dawtnak kha an chungah a um nakhnga le keimah zong an chungah ka um ve nakhnga" (c. 26).

Pa Pathian nih a fapa a dawt bantuk in a dong lomi, a tlingmi, a hmunmi le zungzal a hmunmi dawtnak in an dawt ve. Pa Pathian nih vawlei ser hlan in Fapa a dawt (John 17:24) i Pathian nih vawlei ser hlan in an dawt cang. "A dawtnak in a kan thim - amah ta ah a kan thim taktak - vawlei ser hlan in Khrih ah..." (Eph. 1:4 Amplified).

Pathian nih Jesuh vawlei nunnak ah a rak ngeih bantuk in na nunnak ah a tlingmi lungthin peknak le zawnruahnak tling a ngei. Pa cu na thlacam nak kip ah, dawtnak in na ruahnak kip ah le Amah na philh lonak kip ah aa lawmh bantuk in, Jesuh Khrih nih a dongh hngal lomi a dawtnak cungah dawtnak in a lehrulhnak kip ah aa lawmh ve. Pa

Pathian nih a Fapa ngeihchunte a duh bantuk in nangmah caah a rawl a ṭam ve.

Khrihfa ka u le ka nau hna, hi biathli thiang hmai ah hin upatnak he nan hmai ah bawk u. Pathian nih a Fapa ngeihchunte a dawt bantukin nangmah zong an dawt ve. Zeitindah Amah na dawtnak ah hi tluk in a tlawmmi le zeihmanh a ruat lomi na si khawh? Pathian nih caan fate, chun le zan, na thawh le na ih lio, thla na cam lio le rian na tuan lio, na dam lio le na dam lo lio, lunglawm tein a rian na tuan lio le a lung na fahter lio hmanh ah an dawt. Amah cu na hlawt tawn, asinain an dawtnak cu a ngol bal lo. Amah cu na philh tawn, asinain caan tawite hmanh ah an philh bal lo. Amah cu na ngaih a chiatter tawn, asinain amah nih cun a tlawm deuh lo an dawt. Nangmah cungah a dawtnak cu a fak chin lengmang. Na lung a fah bik caan ah a dawtnak leng ah na um bal lo. Thlacamnak in na lungthin na cawi hram na thawk tik paoh ah Amah na zoh tthan caah a lungthin cu aa lawm, cun a khuaruahhar le a dong lomi a lungthin nih a tlingmi, a duh tukmi dawtnak in na caah a kut a samh.

Pathian nih zeitluk in dah an dawt ti kha na hngal bal lo ti ka zumh. Nangmah caah cun a si kho hrimhrim lai lo, zeitik hmanh ah tling tein hngalh khawh a si lai lo. Nangmah cungah a dawtnak cu pumpak, a dong lomi, khuaruahhar, zawnruahnak a ngeimi a si. Nangmah kha a ngai tuk. Nangmah caah timhtuahnak a ngei. Amah nih an zohkhenh. Nangmah cungah aa lawm. Amah nih an in hngak. Amah cu na hmaiah a kal. Amah nih an zulh. Amah nih an kulh. Minung nih chim awk ah a mak tuk. Kan chimh khawhmi cu Pathian nih an dawt – Pathian, Pathian! Ruah hmanh! Upatnak he khuaruahhar le khuaruah har in din. PATHIAN nih an dawt! Hi zumhnak ttha ah hin ra law i din! Ra law na thinlung duhnak vialte Amah he i hrawm. Amah cu na Pa a si, cun an dawt. Thlacamnak in na aw theih ding lawng a hngak ko. Pathian nih an dawt tuk lio ah ziah na lungre a thei lai? Na lungthin cu lawmhnak in hla sa seh. Sihmanh-sehlaw, din law ruat – na nunchung vialte dawtnak in na lehrulhnak caah zeitluk in dah a sunglawi mi auhnak a si. Aw dai tein ka chim, Pathian nih an dawt; cucaah, na khukbil law, Amah kha biak law dawt law nawlngaih. Ka u, ka far, PATHIAN nih an dawt! Ka Pa, Na dawtnak kha leh peng awkah ka bawm ko.

Pathian Kong He Pehtlai In A Hmanmi Zumhnak

(A Right View Of God)

By Richard Owen Roberts

Mi pakhat nih Pathian kong a ruahmi, anmah le anmah aa ruahmi, sualnak kong a ruahmi le khamhnak kong a ruahmi karlak ah a ṭhawngmi pehtlaihnak a um. Mi tampi nih Pathian hmuh ning kha an cohlan i cucu Pathian nih Cathiang chung i amah le amah aa phuannak tangah a um. Pathian nih amah le amah kha Baibal ah hi bantuk holh in a langhter, "Keimah cu keimah ka si" (Ex. 3:14); "Kaa thleng lo" (Mal. 3:6); "Keimah cu ka thiang" (1 Pet. 1:16); "Van le vawlei kha ka khahter hna" (Jer. 23:24); "Ka duhnak vialte ka tuah lai" (Isa. 46:10); "Na tuahmi kha ka hngalh" (Biat. 2:2); le "Ka ral pawl kha ka hnemh hna lai" (Isa. 1:24). Amah le amah kha sualnak cungah nemnak le zungzal in aa ngaichih lomi misual dawtnak a ngeimi in aa langhter bal lo. Amah le amah kha minung he aa tahchunh lo nain kan ruahnak cu amah ruahnak a si lo i kan lam cu amah lam a si lo tiah lam phunphun in a chim.

Pathian nih a kan herh ti a langhter lo nain kan herhnak kha a kan forh. Amah le amah kha kan nunning he aa tlakter lo nain kan nunning kha Amah he aa tlakter dingin a kan fial. Mi tampi ruahnak he aa ralchanh in, Pathian cu a nem deuhmi, aa dawh deuhmi ah aa thleng lo, asinain vawlei a khuh lio, Noah chan fimthiamnak a hrawh lio le Sodom le Gomorrah cungah van in mei le kat a toih lio bantuk in a tu ah a dingmi thinhunnak in a khat. A nemmi le a nun a nemmi Jesuh cu, "Nannih Phung bia cawnpiaktu saya hna le Farasi mi hna, nan caah ngaihchia a va si dah," tiah a chimtu Pathian hrimhrim kha a si. cun, "Nannih rul hna, nannih rul tefa hna,

zeitindah hell dantatnak cu nan luat khawh lai?" tiah a hal hna. (Matt. 23:23-33). Hi Khrih lila nih hin Chorazin le Bethsaida khua hna sinah, "Biaceihnak Ni ah Tair le Sidon cu nanmah nakin a zaangfah deuh lai" (11:21-22); cu caan te ah cun ralrinnak a pek, "Nangmah Kapernaum, van tiang cawi na si cang, hell ah tla na si lai. Zeicahtiah na chungah tuahmi khuaruahhar thil hna hi Sodom khua ah rak tuah hna sehlaw, nihin tiang a um ko hnga. Sihmanhsehlaw kan chimh hna, Biaceihnak Ni ah cun Sodom ram cu biaceihnak ni nakin a zaangfah deuh lai" (vv. 23-24).

Zeitikhmanh ah philh hlah, "Zeicahtiah zungzal in a ummi a sangmi le a lianngan mi Pathian, a min Thiang a simi nih a chimmi cu: A sangmi le a thiangmi hmun ah khan ka um i aa ngaichihmi le toidornak lungthin a ngeimi sinah cun ka um ve. Mah le Mah I Hmuhning Dik Baibal nih a langhtermi Pathian hmuhnak sangpi a ngeimi paoh cu mah le mah hmuhnak niam tein ngeih awkah forh an si. A min a thiangmi, amah lawng lawng a lianngan mi a sangmi le a sangmi cungah a mit a chiah tikah ahohmanh amah mithmuh ah a nganmi an si kho lo. Cu he aa ralchanh in, Pathian cungah a niam deuhmi hmuhnak nih mah le mah a sang tukmi hmuhnak a chuahter. Minung porh lawtnak kong buaibainak cu ttha tein tawlrel khawh a si bal lo – a ngaingai ti ahcun, ning zahnak caah thazaang peknak a um lo – Pathian cung i a sangmi hmuhnak dah ti lo ahcun. Minung sualnak tampi cu por hlawtnak in a chuakmi a si caah "a chuahtertu sualnak" tiah auh a si. Porhlawtnak cu "a khamtu sualnak" tiah an ti ve, zeicahtiah misual aa porhlawmi le aa por hlawmi misual, aa porhlawmi misual le aa toidormi mithiang hna, le aa porhlawmi misual le Pathian hrimhrim karlak ah tei khawh lomi vam pang a dirh.

Sualnak Kongah A Hmaanmi Hmuhning Mah le mah i hmuhnak sang nih sualnak kongah a hmaan lomi hmuhnak a chuahter zungzal. Misual aa porhlawmi nih cun amah caah cohlan awk tlak le cohlan awk tlak lo ziaza biakhiahnak nawl a hal. A porhlawtnak nih Pathian nih sualnak a fianternak ah kun a kham i, a porhlawtnak nih Pathian hrocernak le ralrin peknak kha zei ah a rel lo. Ruahchan awk a si bantukin, a hmaan le a hmaan lo biakhiahnak ah Pathian sinah i pek khawhnak a ngeih lo caah, Nawlbia pahra chung i aa telmi bantuk ṭialmi phunglam hna kha a tuar khawh lo, cun midang – profet siseh, tlangbawi siseh, phung chimtu siseh – a tuah awk a simi le a tuah awk a si lomi a chimhmi ngaih duhnak lungthin a ngei lo. A porhlawtnak ah, a luan ciami chan vialte nih an tonmi sualnak nih a chuahpimi thil ttihnung kha a huat i a zalennak lam kha hlan kum zabu hna i mifim le mi ttha deuh hna nih an hmanmi biatak vialte kha zeirel loin a um. A sualnak tahfung a khahter lio ah a rawhralnak cu a tlai caah (1 Thes. 2:16) le Pathian thinhunnak cu a dong hnak tiang a cungah a tlung rih lo caah, midang nih a ziaza ṭhalo kha an hnuh hna i a palhnak le ṭhatlonak kha an i zohchunh. Vawlei cung le Khrihfabu ah porhlawtnak a um caah, sualnak fianternak thar an chuah i, rawhralnak cu ram pumpi ah rungrul ralkap bantukin a kal.

Khamhnak kong ah a hmaanmi hmuhning Sualnak kong a hmaan lomi hmuhnak nih khamhnak kong a hmaan lomi hmuhnak a chuahter. Minung fianternak in, sualnak cu a biapi lomi thil a si ahcun, Pathian tluk in khamhnak a herhnak cu a hloh. Sualnak cu a biapi lomi thil a si ahcun, khamhnak tlawmte lawng nih a za tiah ruah a si. Ngaihchia ngai a simi cu, Khrihfa tiah aa timi mibu hna caah cun, an khamhnak cu "tlawmpal te" lawng a si ti langhternak cu a tam tuk. ...Pathian kan hmuhning a dik tikah, kanmah le kanmah kan i hmuhning a niam tuk lai i, Amah hmai ah zeihmanh kan si lo ti kan i hngalh lai. Zeihmanh lo timi ruah nak nih hin, lungdongh nak lei ah a kan hruai nakin, kan lungthin dihlak in Amah kha kan duh deuh lai. Amah caah a kan sertu Pa he kan i hlatnak hi kan chung ah a naihnak duhnak lungthin a chuahter lai i cucu a velngeihnak taktak hmuh tonnak nakin a niam deuhmi zeihmanh in a tling kho lai lo. Pathian caah rawltamnak le tihalnak cu a tthawng tuk tikah, a mithmai ṭha hmuh awk le amah naih awkah zeihmanh man a fak tuk lo. Hi bantuk thil sining hna ah hin sualnak cu kanmah tahfung in siseh, kan pawng i a ummi miṭhalo hna tahfung in siseh kan tah ngam lai lo. Sualnak cu kan caah fihnung a si lai, cun a ke a zengmi

ngakchia nih pum thar a duh nakin luatnak kha kan duh deuh lai. Pathian cungah lungthin a ngeimi ahohmanh nih biaknak ttha lo in an lung a tling lai lo asiloah Lianngan Bik Pathian nakin a niam deuhmi asiloah aa dang deuhmi khamhnak timhtuahnak caah a lungthin chungah tuar khawhnak an hmu lai lo.

Lungretheihnak Kha Hla ah Canternak

(Changing A Burden To A Song)

By Walter Beuttler (1904 – 1974)

Habakkuk Cauk nih hin Khrihfa paohpaoh nih a nunnak ah Pathian nih a pekmi thil ruangah a chuakmi lungthin le fimthiamnak lei buainak cheukhat ah sungh a duh lo ahcun a cawn awk a simi cawnnak pakhat a ngei. Hi cauk nih hin, aa khat lomi in a um ko nain, Pathian zohkhenh nak nih a chuahpimi a phichuak a um lomi buaibainak hna a phichuak a kan pek. Cauk chung i bia cu thilrit pakhat in aa thawk - "Profet Habakkuk nih a hmuhmi thilrit" i hla in a dong, "Ka hri a tummi hlasatu upa sinah," tiah a ti. Hi pahnih karlak ah, thilrit le hla karlak ah, a biapi bikmi bia a um - Pathian nih kan thilrit kha hla ah a thlen ning!

Habakkuk cu thilrit le lungrethei in a um. A lungthin cu a rit, lung thin lei harnak le thinlung buainak in a khat. Hi dirhmun ah hin a phichuak a herhnak a um. Revised Version nih "oracle" timi biafang cu "burden" caah a dang lehnak ah chapter 1, caang 1 ah a pek. An pahnih in an hmaan. Habakkuk bia cu thilrit chungin a chuakmi bia a si. Amah cu pumpak buaibainak a ngei i cu nih cun ruahnak he aa ralchanh i Pathian a zumhnak a doh. "Maw Bawipa, zeitik tiang dah ka au lai i na ka leh lai lo!" (Hab. 1:2). Hihi a phi um lomi thlacamnak buainak cu a si! "Zeicahdah sualnak na ka hmuh sak...miṭhalo nih miding kha an kulh hna caah?" (1:3-4). Hihi Pathian nih a langhter lomi hnahnawh nak um loin miṭhalo hna kut in miṭha hna nih an tuarnak kong buaibainak a si.

"...Zeicahdah hlennak a tuahmi hna kha na zoh hna i miṭhalo nih amah nakin a ding deuhmi pa kha a ei tikah na lei kha na kham?" (1:13). Hihi Pathian nih ṭhatlonak a tuar khawhnak a langhtermi buaibainak a si. Habakkuk buainak vialte cu a hmanmi biafang pathum ah a um - "Zeitindah?" "Zeiruang ah?" le "Zeicah?" Hi bia hna hi a buainak le cauk caah a biapi bikmi an si - asinain a phichuak cu an si lo. Zeitindah, zeicah le zeicah timi biahalnak Pathian nih anmah tein buainak kha an tawlrel lo, an zualter sawhsawh. Dal 2nak, catlang 1nak ah, Habakkuk nih a thilrit le a biahalnak hna kha Pathian sinah a kalpi ning kan hmuh: "Ka ralvengtu ah ka dir lai i innsang cungah ka dir lai i zeidah a ka chimh lai ti hngalh awkah ka hngak lai." Hika ah a biapimi pakhat kha kan hngalh awk a si, zeicah tiah Pathian sinah bia a chim lawng si loin Pathian kha amah sinah biachimnak caanṭha zong a pek. Mi tampi nih kan biahalnak he Pathian sinah kan kal – asiloah kan kal tiah kan ruah – Pathian sinah biachimnak caantha zeihmanh kan pe lo.

Pathian hngak cu a tlaumi zuksuai ah a cang cang i cucaah mithiang tampi nih Pathian ah hram bunh loin harnak an tonmi hi khuaruahhar awk a si lo. Habakkuk cu "a hngalhnak a dong kho lomi" (Salm. 147:5) Pathian sin in bia a theih hlan tiang Pathian hmai ah hngah dingin bia a khiah. Habakkuk Pathian nih bia a chim i a lehmi cu, "Cun Bawipa nih a ka leh i, a ti... Miding cu a zumhnak thawngin a nung lai" (Hab. 2:2-4). Cu bantuk cun kan Pathian zong nih caan kan pek ahcun bia a chim ve. Dal 2nak catlang 3 le 4 ah, Pathian nih, "Ka fianternak ka ngei," tiah a ti. Kannih nih fianternak kan hngak, Pathian nih zumhnak a hngak. Kan nunnak ah Pathian nih a kan pekmi thil nih a chuahtermi lungretheihnak hna nih Pathian nih zumhnak a kan auh. Fianternak a tlamtlin lonak hmun ahcun zumhnak nih a lak a hau.

Mi tampi cu hika Pathian zohkhenhnak sianginn ah an tla. Pathian nih a tuahmi ruangah le a tuah chung paoh cu Pathian an zumh. Cucu, cun cu lawnglawng cu, an zumhnak lungthin a si. Asinain Pathian nih cu hmun leng tiang kalpi a kan duh caah Amah zumhnak caantha kan hmuh khawh lai, a tuahmi ruangah si loin, a sining ruangah a si. Phundang in chim ahcun, Pathian nih a tuahmi le a tuah lomi zei a si hmanh ah, amah sining lawng nih a dirhmi kan zumhnak kha ṭhanchoter a kan kawl. Pathian nih kan zeitindah, zeicah le zeicah timi hna a phichuak cu a riantuan nak le a ruang fianternak ah a um lo; annih cu a soisel khawh lomi zumhawktlak sinak ah a thli tein le biahalnak um loin zumhnak ah

hmuh khawh an si. Cu zumhnak he cun, Job he, "A ka thah hmanh ah, amah cu ka zumh ko lai" (Job 13:15) kan ti khawh, Pathian nih a dinnak le a nawlngeih nak alnak le a bia a alnak taktak a simi thil hna kha a cangter ko nain. Habakkuk nih “Mi ding cu a zumhnak thawng in a nung lai” tiah a ti.

"Maw Bawipa," tiah Habakkuk nih a ti, "Na bia cu ka theih..." (Hab. 3:2). Pathian nih a chim, Habakkuk nih a theih. Pa cu aa thleng. Caan saupi buainak hnu ah zumhnak nih teinak a hmuh. Habakkuk, a hlei in nawlnak a tuahtu cu Habakkuk, a hmuitinh in a biami ah a cang i, Pathian cazin dihlak ah hmuhmi teinak a hmumi langhnak pakhat a tuah. Hi a lungthin cawi sannak cu Habakkuk 3:17-19 ah aa tial - "Theipi kung cu a par lo hmanh ah, mitsur ruang ah thei a tlai lo hmanh ah, olive kung nih a òuanmi cu a dih lai i lo nih rawl a tlai lai lo; tuurun cu tuurun chung in an hlonh hna lai i, tuurun chungah cun an um ti lai lo; ka khamh nak Pathian ah lawmh nak. Bawipa Pathian cu ka thazang a si..."

Zumhnak a tangmi Zeitindah, zeicah le zeicah timi hna cu an um ti lo; cu bantuk cun thilrit zong a si. Lungthin buainak cu a dai cang, lungthin buainak cu a dih cang. Lunghrinhnak le lung hrinnak hremnak nih theihthiamnak vialte a lonhmi Pathian daihnak kha a hun onh – cun hngalhthiam lonak vialte zong a lonh. A khuaruah a harmi profet cu a khuaruah a har ti lo. Habakkuk cu zumhnak dinhnak chungah a lut cang! Sihmanhsehlaw, a ton dingmi harnak a ngei. Miṭhalo hna cu amah kong ah an um rih. A sining cu aa thleng lo. Pathian nih kan sining thlen a duh zungzal lo. A taktak ahcun, kanmah thlennak caah thil sining kha a hman. Kan i thlen hnu ahcun kan dirhmun aa thleng maw thlen lo ti cu a biapi lo.

Zumhnak Thazaang Habakkuk cu Bawipa Pathian cu ka thazang a si tiah a ti khawhnak hmun ah a phan. Zumhnak thawngin Pathian cu zeibantuk thil sining paoh ah a thazaang ah a cang. Profet nih cun "Ka ke cu sazuk ke bantuk ah a ser lai" (3:19) caah pehzulh a tih lo. Habakkuk nih gazelle kha a ruah. Hi ke fek a ngeimi saram cu a harmi tlang hmun ah fawi tein aa chawk kho i a zuang kho. Ramsa nih a dawi tikah a luatnak ding caah mah cu aa bochan. "Ka ke cu chiandeih ke bantuk ah a ser lai," tiah a au lengmangmi chiandeih nih a dawi tikah, "a ei dingmi kawl in a vakmi chiandeih nih a dawi tikah." Pathian zumhtlak sinak zumhnak thawngin Pathian nih a kan bawmh khawh. Tei khawh lomi harsatnak a langmi thil sining ah, zumhnak nih, "Bawipa Pathian cu ka thazaang a si," tiah a ti lai. Habakkuk cu zumhnak thawnnak chungah a lut cang!

Sihmanhsehlaw, profet cu a lungretheihnak cung ah amah pumpak teinak ah a lung a tling lo. Zumhnak in a khat tuk caah a cawnmi le teinak kha midang sinah chim awkah a forh. Cucaah a bia a donghnak ah hlasak bu hruaitu sinah a hun i mer i zumhnak hla kha hlasaknak thilri he sak dingin a fial - "...Ka hri in a khatmi hlasaknak thilri he hlasak thiam bik sinah..." (3:19). Zumh nak nih hla a sak! Septuagint nih hika ah rel awk tlak ngai a ngei - "A hla in ka tei khawh nakhnga." Hlasak zumhnak nih a tei. Rotherham nih a lehmi hi caang dang nih, "Hlasakthiam bawi sinah, ka tingtang pahnih he," tiah a ti. Hi hla caah tingtang pakhat lawng a za lo. Zumhnak cu hlasaknak a si. Zumhnak nih hla a ngei. Zumhnak nih hla a sak a hau. Habakkuk cu zumhnak biaknak ah a lut cang; thilrit in aa thawk i hla in a donghter! Hallelujah!

Lunglawmhnak

A Rat Thannak Thawngtha hi caan hman te in kan chuah than khawh caah Bawipa kan thangthat ko. Hi thawngtha a reltu u le nau hna nih thlarau thazang nan i lak theu lai tiah ruahchannak kan nge ko. Cah chap a duh rihmi hna nih cun atang lei ah hin cah khawh a si.

Rev. Run Lian
G.P.O.Box 1349
Yangon, Myanmar
Tel: 09452112354

Pathian Tihnak

(The Fear Of God)

By John Gill (1697 – 1771)

"***Pathian kha ṭih law a nawlbia kha zul hna, zeicahtiah cucu minung nih an tuah awk a simi rian cu a si"*** (Phung chimtu 12:13).

Pathian tihnak cu Pathian biaknak ah lungretheih nak nganpi a ngei, cucaah a caan ahcun a dihlak in chiah a si, cun Pathian a biami cu Amah a tihmi nih Cathiang ah a langhter tawn. Mifim pa chimning ahcun, biaknak dihlak cu hi thil pahnih ah hin a um, "*Pathian ttih le a nawlbia zulh*," tiah a ti. Cun biaknak hrim hrim cu Pathian tihnak in a langh bantuk in, tuah ningcang zong cu a chung ah um ding le amah he um ding in hruai a si, zeicahtiah Pathian cu "*upatnak le Pathian ttih nak he*" rian tuan ding a si (Heb. 12:28).

Pathian Ṭihnak Cu A Lang… Sualnak huatnak ah. "*Bawipa ṭih cu ṭhatlo nak huat kha a si...*" (Phungthluk.8:13);"***That lo nak kha hua u...***" (Rom 12:9). Pathian a ṭihmi, Amah cungah upatnak a ngeimi nih cun ṭhatlonak kha Amah he aa ralchanhmi ah a huat lai. "*Bawipa a dawtu hna nih cun ṭhatlonak kha huat u...*"(Salm.97:10). Cuban tuk pa nih cun ruahnak thalo…bia tha lo… tuah sernak thalo… cun a ṭhalomi le a hmaan lomi lam vialte – a tawinak in chim ahcun a sining tein a ṭhalomi thil vialte kha a huat lai. Sualnak cu a phunphun in a sual tukmi a si, Pathian nawlbia buar a si i a sining he aa ralchanh, cu thil fihnung cu a miding thlarau nih a huat bantukin, miṭha, Bawipa a ṭihmi pa caah huat a si ve. Thil thalo in pialnak in amah le amah aa langhter."...*Bawipa ṭih nak thawngin mi nih ṭhatlonak kha an hrial*" (Phungthluk. 16:6; 3:7), langh ngan le zapi hmai sualnak lawng si loin pumpak le a thli tein tuahmi sualnak zong kha a si. A si, cu bantuk mi nih cun ṭhatlonak a langhnak vialte kha a hrial lai, cu bantuk a simi le a lei ah a hruaitu thil vialte kha a hrial lai; mifim pa ruahnak cheuh nak, "*Miṭhalo lam ah lut hlah...*" (4:14-15) kha zulh in, lam kip, lam hmete paoh kha a hrial lai.

Pathian tihnak cu midang nih an tuahmi le anmah nih an rak tuah tawnmi tuah an duh lonak ah a lang. Cucaah Nehemiah nih, uktu hlun hna nih an tuahmi thil ṭhalo cheu khat kong a chim tikah, "...*Pathian ka ṭih caah cuticun ka tuah lo*" (Neh. 5:15) tiah a ti. Cu bantuk Pathian a ṭihmi hna cu sualnak an ngei lo tinak a si lo, sihmanh-sehlaw midang nih an tuahmi sualnak zalonnak kha anmah le anmah an i pe kho lo i Jentail dang hna an kal bantukin an lungthin pakpalawng le sualnak nunning in an kal kho lo. Khrih kha cu tluk cun an cawng lo i, Pathian vel nih thil dang a cawnpiak hna. Pathian ṭihnak cu Pathian le minung lungfahter lo ding ralrinnak in a lang. Pathian pawngah cun, bia in siseh, tuahsernak in siseh, a fale cungah an lungfahter lo ding le ahohmanh hmai ah tluknak lung an chiah lo ding kha an i ralring (Lev. 19:14).

Minung nih Pathian an tihnak cu Pathian biaknak ah i tel pengnak le a duhnak kha fek tein upatnak le zulhnak in hmuh khawh a si. Bawipa a ṭihmi hna cu Pathian biaknak hlawt awkah a fawimi an si kho lo, asinain, a duhnak hngalhnak in khah an duh bantukin, cu bantuk tuahsernak ah hmuh an duh; cun Zakhariah le Elizabeth bantuk in Bawipa phunglam le nawlbia vialte kha soisel awk um loin nun awk a si. Pathian ṭihnak cu minung nih an hmuh i an hngalh i Pathian nih a hal tik paoh ah Pathian sin in zeihmanh an thuh lonak thawngin a si, an caah a sunglawi tuk ko nain. Cucaah Abraham nih Pathian nawlpeknak in a fapa kha a pekchanh tikah, Amah sinin hi tehte kha a hmuh: "...Atu cu ka hngalh cang," tiah Bawi pa nih a ti, "***Pathian na tih kha...***" (Gen. 22:12).

Pathian ṭihnak a chuahter tu le a ruang hna, asiloah a chuahkehnak: Cucu sermi thil in a si lo, cun sermi minung zongah a si lo. Cu a herh lonak cu a rawkralmi sining le sining ah a ummi minung hna kong fianternak ah aa telmi a si: "An mithmuh ah Pathian ṭihnak a um lo" (Rom 3:18). Pathian velngeihnak in a chuakmi a si. Laksawng le vel peknak a si: "Cu bantuk lungthin cu an chungah um seh law keimah kha an ka tih hnga..." (Deut. 5:29). Pathian dah ti lo cu ahohmanh nih cu bantuk lungthin cu an pe kho lo,

cun biakamnak in bia a kan kamh cang. ***"Annih cu lungthin pakhat le lam pakhat lawng ka pek hna lai i zungzal in an ka tih lai.... an lung chungah ka ṭihnak kha ka chiah lai i ka sinin an kaltak lai lo***" (Jer. 32:39-40).

Bia le thlacamnak cu hmuh khawhnak lam a si. Bawipa tih cu rian a si caah le biaknak a langhter tu a si caah cawn ding a si. "Ka fale hna, ra tuah u, ka bia ngai tuah u," tiah David nih a ti, "***Bawipa ṭihnak kha kan cawnpiak hna lai***" (Salm. 34:11). Pathian nawlbia, a hlei in phungning le thawngtha cawnpiaknak dihlak cu cawnnak lam a si (Deut. 4:10; 17:19). Asinain velngeihnak pakhat bantukin Pathian nih fakpi in a kawl i a hal (Salm 86:11; Phungthluk bia 2:3-5). Pathian velngeihnak le thatnak hmuhchuah tharnak nih thazaang a pek, a thanchoter i a karhter. Annih nih "***Bawipa le a thatnak kha an tih lai***"; Pathian thatnak a langhtermi, a pekmi le a hmanmi nih Amah tihnak kha tampi a thlen (Hos. 3:5) – a hleiin a ngaih thiamnak vel le zaangfah nak hmannak. "Nangmah cu ngaihthiamnak a um i cucaah mi nih an in tih lai" (Salm. 130:4).

Bia le thlacamnak cu hmuh khawhnak lam a si. Bawipa tih cu rian a si caah le biaknak a langh tertu a si caah cawn ding a si. "***Ka fale hna, ra tuah u, ka bia ngai tuah u***," tiah David nih a ti, "***Bawipa ṭihnak kha kan cawnpiak hna lai***" (Salm. 34:11). Pathian nawlbia, a hlei in phungning le thawngtha cawnpiaknak dihlak cu cawnnak lam a si (Deut. 4:10; 17:19). Asinain velngeihnak pakhat bantukin Pathian nih fakpi in a kawl i a hal (Salm 86:11; Phungthluk bia 2:3-5). Pathian vel ngeihnak le thatnak hmuhchuah tharnak nih thazaang a pek, a than choter i a karhter. An nih nih "***Bawipa le a thatnak kha an tih lai***"; Pathian thatnak a langh termi, a pekmi le a hmanmi nih Amah tihnak kha tampi a thlen (Hos. 3:5) – a hleiin a ngaihthiamnak vel le zaangfahnak hmannak. "Nangmah cu ngaihthiam nak a um i cucaah mi nih an in tih lai" (Salm. 130:4).

Pathian thinlung cu an cungah a um. An harnak, hneksaknak le cawlcangh nak vialte ah zaangfah nak le zawnruahnak a ngei. An harnak vialte ah Amah cu a tuar i, Amah nih a hnemh hna i a bawmh hna. "***Pa nih a fale a zaangfah hna bantuk in Bawipa nih amah a tihmi cu a zaangfah hna lai***" (Salm. 103:13). Bawipa mit cu an cungah thatnak caah a um: "***Zohhmanh u, Bawipa mit cu amah a tihmi hna cungah a um ko...***" (Salm. 33:18). Vaw leicung pumpi ah a tthawnnak langhter awk, anmah huhphenh awk le huhphenh awkah le an ral hna cungah lehrulhnak tuah awkah vawleicung pumpi ah a tlikmi a zohkhenhnak mit lawng si loin, a hleiin dawtnak, velngeihnak le zaangfah nak mit cu an cungah a um i an sin in a pial bal hna lo, asinain an cungah aa lawm zungzal i an zohkhenh hna (Psa. 1:50).

A kut cu aa hun i anmah he pehtlaihnak tuah awkah timhcia a si. "***Amah a tihmi hna kha rawl in a cawm hna***" (Salm 111:5) a pek hna, thlarau rawl, a biakam nak thluachuahnak hna kha a pek hna, cucu a hngalh pengmi a si. An kalnak ah a Thlarau hnangamnak kha a pek hna. Zangfahnak, a thar le a rummi thilri a pek hna, cun a donghnak ah sunparnak a pek hna, cun cu karlak ah cun an zumhnak bawmhchanh awk, an ruahchannak thazaang pek awk le Amah an i bochannak le Amah cungah i hngat channak an ngeih khawh nakhnga zeihmanh a thuh hna lo. "***Bawipa biathli cu amah a tihmi hna sinah a um...***" (Salm. 25:14). An cungah a lungthin dawt nak biathli le an cungah a ngeihmi zaangfahnak timhtuah nak hna cu an sinah a phuan hna, cu thawngin a hawikom tha bik le a hawikom tha bik ah a hman hna. Cun a biakamnak, thluachuah nak le biakamnak hna le an cungah an lungthawh nak kha a hmuhsak hna lai. Cu ah cun Bawipa nih amah a tihmi hna an halmi kha a pek hna i an duhnak kha a tlinter hna, an aunak kha a theih hna i a khamh hna ti zong chap khawh a si (Salm 145:19).

Annih cu amah mi hna cungah a langhtermi vel ngeihnak le hlanlio pi in a nemmi a zaangfahnak le a fekmi dawtnak in a philh hna lo. A niam tukmi dirhmun ah an um lio ah a philh hna lo i cu chungin a chuahpi hna. An sinah a biakamnak kha a philh lo, cun a tlinter. "...Pathian tihmi hna nih an hngalh peng awkah cauk cu tial a si. "***Bawipa a tihmi hna caah Amah hmai ah ttialmi a si...***" tiah an ti (Mal. 3:16). **Bawipa min a tihmi hna sinah** "dinnak Ni cu a thla ah damnak he a chuak lai"

tiah biakam nak a um (Mal. 4:2). Khamhtu Khrih cu a ra lai i ngaih thiamnak vel le zaangfah nak hmuhchuah le hman nak he amah le amah aa langhter lai. Si lo, Bawipa a tihmi cu, "muihnak chungah a kal i ceunak a ngei lo" ko nain, "Bawipa min kha i bochan law a Pathian cungah um" (Isa. 50:10) tiah thazaang pek a si.

Annih cu amah mi hna cungah a langhtermi ve lngeihnak le hlanlio pi in a nemmi a zaangfah nak le a fekmi dawtnak in a philh hna lo. A niam tukmi dirhmun ah an um lio ah a philh hna lo i cu chungin a chuahpi hna. An sinah a biakam nak kha a philh lo, cun a tlinter. "...Hngalh peng nak ding caah "***Bawipa a tihmi hna caah Amah hmai ah ttialmi a si***..." tiah an ti (Mal. 3:16). Bawipa min a tihmi hna sinah "***dinnak Ni cu a thla ah damnak he a chuak lai"*** tiah biakam nak a um (Mal. 4:2). Khamhtu Khrih cu a ra lai i ngaihthiamnak vel le zaangfahnak hmuhchuah le hmannak he amah le amah aa langhter lai. Si lo, Bawipa a tihmi cu, "muihnak chungah a kal i ceunak a ngei lo" ko nain, "Bawipa min kha i bochan law a Pathian cungah um" (Isa. 50:10) tiah thazaang pek a si.

Pathian He Nifatin Hawikawmhnak

(Daily Fellowship With God)

By Andrew Murray (1828 – 1917)

"…Kan i hawikomhnak cu Pa le a Fapa Jesuh Khrih he a si" (1 Johan 1:3).

Khrihfa kan nunnak ah a pakhatnak le a biapi bikmi cu Pathian he i hawikomhnak hi a si. Kan chung i a ummi Pathian nunnak cu Pathian sinin a rami a si i Amah cungah aa hngat dih. Thli chuah khawh nak ding caah caan tawite chung thli thar ka herh bantuk in, ni nih caan tawite chung a ceunak a thlah bantuk in, Pathian he direct in nunnak pehtlaihnak lawnglawng ah ka thlarau cu a thawng kho.

Nikhat chung manna cu a thaizing a phak tikah a rawk. Nifatin vancung in velngeihnak thar ka hmuh a hau, cun Pathian hrimhrim kha direct in hngah lawnglawng in ka hmuh. Pathian hmai ah um in nifatin thawk law Amah nih an tawnghter.

Pathian hmai ah dai tein um

Cu caah, na biaknak ah na tuahsernak hmasa bik cu Pathian hmai ah nangmah le nangmah i chiah kha si seh. Thlacamnak ah siseh, biaknak ah siseh, zeizong vialte hi Pathian nih a biapi bik hmun a lakmi cungah aa hngat. Amah hmai ah toidornak zumh nak le biaknak he dai tein ka kun a hau. Pathian a si. Pathian cu a naih ko. Pathian cu dawtnak a si, keimah sinah amah le amah i chawnh a duh. Pathian, Lianngan Bik, zeizong vialte ah rian a ttuantu nih, atu hmanh ah na chungah rian a ttuan i amah le amah aa hngalhter.

Pathian kha a upatnak, sunparnak le thawnnak hmun na pek tikah, a thuk bikmi toidornak hmun kha la law, toidornak Thlarau in khah kha kawl. Sermi pakhat na si bantukin Pathian cu na chungah a um dih nakhnga zeihmanh na si lo cu na thluachuahnak a si. Misual pakhat na si bantukin Pathian zoh awk tlak na si lo; mah le mah i toidornak in kun. Mithiang pakhat na si bantukin Pathian dawt nak nih in tei seh law, a niam deuhnak lei ah in in tuar ko seh. Toidornak, nemnak, lung sau nak he a hmaiah pil law a ṭhat nak le a velngeihnak tangah i ap. An cawisan lai.

Khrih chungah Na Hmun Lak

Cu tikah Khrih Jesuh chung i na dirhmun kha cohlang law sunsak. Pathian cu a dawtmi a Fapa cungah aa lawm, cun amah a naihmi hna cungah zeihmanh a tlawm lo in a lung a tling kho. Thisen nih a pekmi ralthatnak le Khrih ah na lung a tling bikmi na si ti zumhnak he Pathian hmai thiang chungah thukpi in lut. Khrih chungah cun puanzar chung ah na um. Pa thinlung le dawtnak taktak ah luh khawhnak na ngei. Hihi Pathian he hawikomhnak ah a biapi bikmi a si, ka nunnak ah Pathian tam deuh ka ngeih khawh nakhnga le Pathian nih ka chungah Khrih a sermi a hmuh khawh nakhnga.

Hi Khrih cu a nungmi Minung a si. Amah nih pumpak dawtnak in an dawt, cun na dawtnak pumpak lehnak caah

nifatin a kawl. A dawtnak cu na lungthin chungah a ceu taktak hlan tiang zumhnak he a hmai kha zoh. Amah na dawt tiah chimh in a lungthin kha lawmhter. Sualnak thawnnak chung in khamhtu le khamhtu ah amah le amah kha nangmah sinah aa pe. “Amah he naih tein ka um ahcun sualnak tuah lo dingin kham khawh ka si lai maw?” tiah hal hlah. sihmanhsehlaw, “Amah nih a ka naih peng ahcun sualnak tuah lo dingin ka khamh khawh lai maw?” tiah hal. cun Amah bochan cu zeitluk in dah a him ti kha na hmuh colh lai.

Kan chungah Khrih nunnak lawng kha thawnnak ah kan ngei lo, cun Minung pakhat bantukin kan sinah a ummi lawng si loin, kan chungah sersiam dingmi Amah muisam zong kan ngei. Amah cu kan chungah sersiam ding a si, cucaah a muisam asiloah a muisam, amah muisam kha kan chungah hmuh khawh a si. Nihin ah Pathian nih na chungah a tuah dingmi rian lianngannak le thluachuahnak na hngalh hlan tiang Pathian hmaiah kun. Pathian sinah, “Ka Pa, hika ah hin ka um i Khrih muisam ka hmuh khawh chungin ka pek khawh nakhnga,” tiah ti. Cun Amah nih, “Ka fa, na lungthin nih cohlan awkah a onhmi Khrih zat kan pek,” tiah a chimmi theih awkah hngak. Titsa in Jesuh a phuangtu le a tlamtlingtertu Pathian nih na chungah a phuan lai i a chungah na tlamtling lai. Pa nih Fapa a dawt, cun nangmah chungah Amah muisam le muisam ser a duh. Na Pathian na hngah i Amah he hawikomhnak na ngeih lio ah hi thluachuah rian hi na chungah tuah a si lai ti kha ruat.

Khrih he aa lonak cu a bik in thil pahnih ah aa tel: a thihnak le a thawh thannak (Rom 6:5). Khrih thihnak cu a ningzahnak le nawl ngaihnak a donghnak a si, Pathian sinah a nun nak dihlak a pekchanh nak a si. Amah chungah sualnak caah kan thi cang. Toidornak le bochan nak ah kan pil tikah, le Pathian sinah kan i pekchanhnak dihlak ah, Khrih thihnak thawnnak nih kan chungah rian a ttuan i, cu he aa tlakmi kan si; cun a thawhthannak thawnnak, sualnak teinak le thawhthannak nunnak lawmhnak le thawnnak vialte ah kan hngalh. Cucaah, zingkate in “Pathian sinah thihnak in a nungmi bantukin i pe u” (Rom 6:13). A pekmi nunnak kha a kilven lai i a thothanmi bantukin nun khawhnak vel kha a pek hna lai.

Thiang Thlarau Thawn nak thawngin

Hi vialte hi na chungah a ummi Thiang Thlarau thawnnak thawng lawngin a si kho. Nangmah chungah Khrih sunparnak pek awkah Amah kha i bochan. Khrih nih a Thlarau a luannak kha na chungah a karhter lai ti kha i bochan. Pathian hmai ah a um ti hngalh awkah na hngah lio ah, Pathian thil langhter awkah Thlarau cu na chungah a um ti kha philh hlah. Na nunnak dihlak cu caan paoh ah thlarau lei a si khawh nakhnga Khrih Thlarau chiti thuhnak hmuh awkah Pathian hmai ah kawl.

Hi khuaruahhar khamh nak kong na ruah tikah le a lianngannmi le a thiangmi Pathian he hawikomhnak tling na kawl tikah, cun nangmah chungah Khrih a phuan lai kha na hngak tikah, Amah cohlan awkah zeizong vialte hlawt a herh ti kha na hngalh lai. Khrih nih a tuah bantukin Pathian caah tling tein nun timi sullam hngalh awkah vel kha kawl. Pathian sinah nunnak dihlak pekchanhnak nih zeidah a sullam a ngeih khawh ti kha Thiang Thlarau hrimhrim lawng nih an cawnpiak khawh. Na hngalh lomi kha hi ah hin Pathian nih an hmuhsak lai kha hngak. Pathian sin naih khawhnak le Amah he hawikomhnak halnak paohpaoh cu nangmah chungah riantuan dingin a thar, a fiang tukmi le a tlingmi pekchanhnak in tlinter ko seh.

“Zumhnak thawngin”

Hika ah, Cathiang vialte le thlarau nunnak vialte chungin, zumhnak cu a biapi bikmi a si awk a si. Pathian hmai ah na um lio ah, Amah, Hmuh khawh lomi, a naihmi, a thiangmi, a thawngmi, a dawtnak a ngeimi, a thukmi, dai tein zumhnak he si ko seh; vancung nunnak thluachuahnak le thawnnak vialte cu na pawngkam le na chungah an um ti zumhnak thukpi le dinhnak he zong. Nangmah le nangmah kha thluachuah a hmu zungzalmi Thiang Thumkomh Pathian sinah Pathian tinhmi vialte tuah khawhnak ding caah zumhnak tling zumhnak ah i pe ko. Cuticun Pathian he hawikomhnak in nifatin thawk law, Pathian cu na caah a dihlak in a si lai.

“Salm hla le thang ṭhatnak hla le thlarau hla in bia i ruah u law nan lungthin chungin Bawipa thangṭhatnak kha sa u law kan Bawipa Jesuh Khrih min in kan Pa Pathian cu zeizong vialte caah lawmhnak bia chim zungzal u” (Eph. 5:19-20